Eduskunta, Valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto keskiviikko 26.09.2018 klo 12.45 / HE 123/2018 vp / Asiantuntijapyyntö

Asiantuntijalausunto Fida International ry., ohjelmapäällikkö Anne Haverinen

Asia: HE 123/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019
https://www.eduskunta.fi/valtiopaivaasiakirjat/HE+123/2018

Teema: Pl. 24 Kansainvälinen kehitysyhteistyö

Sinänsä myönteistä on, että talousarviossa 2019 arvioidaan kehitysyhteistyömäärärahojen tasoksi hienoista nousua edellisvuoden 0,39 prosentista 0,41 prosenttiin eikä 0,7 prosentin tavoitteesta ole luovuttu, vaikka tarkempaa aikataulua tavoitteelle ei olekaan asetettu. Tähän nousuun sisältyy kuitenkin edelleen muutama huomionarvoinen seikka.

Järjestöjen osuuden lasku tuntuu sinänsä olevan ristiriidassa Ulkoministeriön EVA-11 teettämän kansalaisjärjestö-rahoitusinstrumentin evaluaation tulosten kanssa. Evaluaatiossa todettiin kansalaisjärjestöjen tekevän tuloksellista, tehokasta ja laadukasta työtä. Järjestöt, jotka tuntevat paikallisen toimintaympäristön ja toimivat usein hauraissa valtioissa myös ruohonjuuritasolla, ja joiden toiminnan tarkoitus on tukea kehitysmaita kehitysprosessien toteutumisessa, pystyvät toimimaan Suomen kehityspolitiikan painopisteiden mukaisesti sielläkin, minne yritysten tai muiden toimijoiden kehitysyhteistyö ei välttämättä ulotu. Hyvänä esimerkkinä tästä on Fidan hanke Afganistanissa. Olisi siksi tärkeää varmistaa, että järjestöjen tekemällä työllä olisi taloudelliset edellytykset. On huolestuttavaa, että samaan aikaan myös BKT:n osuus, joka kehitysyhteistyön kautta suuntautuu vähiten kehittyneisiin maihin (LDC), ei nouse enempää kuin 0,14 prosenttiin. Tämä edelleen vähentää näiden maiden ihmisten mahdollisuuksia päästä köyhyysloukusta ja osalliseksi globaalista kehityksestä.

Sukupuolten tasa-arvoa edistävän osuuden (35%) suhteellinen pienuus – hienoisesta noususta huolimatta – kiinnittää huomiota, vaikka kyseessä on kehityspolitiikan tärkeä painopiste. Tulosten saavuttaminen tällä saralla on haasteellista, mikäli rahoituksen taso ei tue riittävästi kehitysyhteistyöohjelmia gender-tavoitteiden asettamisessa.

Yritysyhteistyötä edellytetään ja painotetaan järjestöjen kehitysyhteistyössä, mikä tuottaakin lisäarvoa ja synergiaa, kun molempien tahojen vahvuudet yhdistetään. Sinänsä myönteisessä Finnpartnership-tukimuodossa, jota yritykset ja järjestöt voivat yhteisiin hankkeisiinsa hakea, on vielä kehitettävää, jotta tuki voisi kohdentua myös järjestöjen toimintatapoihin paremmin.

Humanitaarisen avun osalta edellisvuoteen verrattuna on nousua kaksi miljoonaa, mutta edelleen todetaan rahoituksen suuntautuvan myös pakolaisten kauttakulkumaille, mikä ohjaa kehitysyhteistyövaroja takaisin Eurooppaan kehitysmaiden sijasta. Humanitaarisen avun asteittainen nostaminen olisi perusteltua, koska globaalit konfliktit ovat lisääntyneet viimeisen viiden vuoden aikana ja luonnonkatastrofit ilmastomuutoksenkin aiheuttamina – mukaan lukien ilmastopakolaisuus – ennustetaan lisääntyvän. Talousarvion selvitysosassa todetaan myös, että ennaltaehkäisy, hätäapu, jälleenrakennus ja pitkäjänteinen

kehitys pitää nähdä yhtenä kokonaisuutena. Jotta tämä jatkumo olisi mahdollista toteuttaa linjakkaasti, eri rahoitusinstrumenttien yhteensopivuutta jatkumoajattelun toteuttamiselle käytännössä tulee selkeyttää.

www.fida.info

https://www.fida.info/ajankohtaista/yleinen/kristityn-vahemmistokansan-lapsille-tukea-koulunkayntiin-myanmarissa/